

บทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน: กรณีศึกษาสถานี
ตำรวจภูธรโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม

**The Role of Community Policing and Police-Community Relations in Crime Prevention:
A Case Study of Prongmadua Police Station, Nakhon Pathom Province**

พร้อมพงษ์ สนิตกลาง

Prompong Sanitklang

สถาบันอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี ประเทศไทย

Criminology and Justice Administration, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand

E-mail: prompongsanit@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท ปัจจัยความสำเร็จ และข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการวิจัย เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญที่คัดเลือกไว้แบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายอื่นๆ หัวหน้าชุมชน ประชาชน และอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น 10 นาย นำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อกำหนดหัวข้อกลุ่มหัวข้อสำคัญและการขยายข้อมูลที่ได้มา ผลการศึกษาวิจัยพบว่าบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน คือ การทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน การสร้างความพึงพอใจและทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และมีโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชน เป็นต้น และปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานดังกล่าวประสบความสำเร็จ ได้แก่ การมีแผนงานที่ชัดเจน ปัจจัยด้านการสร้างทัศนคติและการสื่อสารที่ดีกับประชาชน และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของภาครัฐและเอกชนในชุมชน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพบทบาทและการปฏิบัติในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ในการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชน การจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน ความต่อเนื่องในการดำเนินการ และการเข้าถึงชุมชนให้สม่ำเสมอเพื่อให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดี จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า การดำเนินการงานของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมให้ชุมชนนั้น ต้องเริ่มจากการสร้างทัศนคติในเชิงหุ้นส่วนทางสังคมและดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

คำสำคัญ: ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ การป้องกันอาชญากรรมในชุมชน สถานีตำรวจภูธรโพรงมะเดื่อ

Abstract

This research primarily aims to study the effects of community policing and police-community relations activities on effectiveness of crime prevention strategy of a local police station. In this study, a single case study was used as a research method, and Prongmadua police station in Nakhon Prathom province was chosen to be a main organization of the study. In addition to the role of these two policing strategies in crime prevention, the success factors were investigated. With purposive sampling, this study is conducted through in-depth interviews with ten participants, including community policing officers, police officers in other units of the police station, heads of the community, people in community, and police volunteers. For data analysis, content analysis was conducted to identify patterns found in interview transcribes, and group them into categories which can answer the research questions and meet the research objectives. It was found that community policing and police-community relations activities play an important role in raising community's awareness toward crime prevention, and enhancing people's encouragement in crime prevention activities led by the police station. The main roles of community policing involve a direct interaction with people to understand their actual problems, giving people education about laws and knowledge on how to prevent themselves from being victims of crimes, and building good attitude towards a police profession. The results show that the key factors that make community policing and police-community relations activities successful in preventing crimes in community are 1) an establishment of the practical action plan along with a financial plan providing enough budget to support the community policing activities, 2) consistent interactions with people in community to strengthen partnership between police and community, and 3) an enhancement of private sector role in police's crime prevention strategy. From these results, recommendations for improving community policing strategy of a local police station were suggested.

Keywords: *Community policing, Crime prevention, Prongmadua police station*

1. บทนำ

ปัจจุบัน โลกได้เปลี่ยนแปลงทั้งสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างรวดเร็ว เกิดการเคลื่อนย้ายของประชากรจากชนบทสู่ตัวเมือง เมื่อสังคมมีประชากรเพิ่มขึ้นและมีผู้คนอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากนั้นย่อมเกิดปัญหาอาชญากรรมตามมา เมื่อปัญหาอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นและไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพก็จะส่งผลกระทบต่อสภาพสังคมและพัฒนากลายเป็นปัญหาาระดับชาติต่อไป การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เน้นการจับกุมผู้กระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงด้านเดียวนั้น ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นและชุมชนเข้าร่วมแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชนของตนเอง ก่อเกิดเป็นทฤษฎีตำรวจชุมชนนำมาใช้ในการแก้ไขและป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ทำให้แต่ละสถานีตำรวจมีการกำหนดบทบาทของตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ขึ้นเพื่อดำเนินการด้านชุมชนสัมพันธ์ ดังนั้นองค์ความรู้เกี่ยวกับงานด้านชุมชนสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ (ชนาวรร ดิบุญมี, 2553: ออนไลน์)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีนโยบายในการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา สถานีตำรวจต่าง ๆ ทั่วประเทศจึงมีการดำเนินงานด้านชุมชน และมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่เขตรับผิดชอบ โดยอาศัยหลักทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ร่วมกับระเบียบ กฎหมายที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้ ซึ่งแต่ละสถานีตำรวจจะมีรูปแบบและวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ออกไป โดยแต่ละปีจะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อวัดความสำเร็จในการดำเนินงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของแต่ละสถานี และในปี พ.ศ.2558 สถานีตำรวจภูธรโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม มีผลการประเมินเป็น อันดับที่ 1 ของตำรวจภูธรภาค 7 และผลจากดำเนินงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ที่โดดเด่นนี้ ส่งผลทำให้อาชญากรรมในพื้นที่ลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับสถิติคดีที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา มา ปรากฏตามสถิติอาชญากรรมย้อนหลัง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 - 2558

ตารางที่ 1 สถิติคดีอาชญากรรมย้อนหลังปี พ.ศ.2554- ปี พ.ศ.2558

ปี พ.ศ.	จำนวนคดี
พ.ศ.2554	639 คดี
พ.ศ.2555	690 คดี
พ.ศ.2556	574 คดี
พ.ศ.2557	247 คดี
พ.ศ.2558	230 คดี

ที่มา: สถานีตำรวจภูธรโพรงมะเดื่อ, 2561

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาบทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน:กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม เนื่องจากสถานีตำรวจนี้เคยได้รับรางวัลการปฏิบัติงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ดีเด่นอันดับที่ 1 ของตำรวจภูธรภาค 7 ใน พ.ศ.2558 นอกจากนี้ยังทำให้คดีอาชญากรรมลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาในประเด็นดังกล่าว

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาบทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนของสถานีตำรวจภูธรโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้งานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนของสถานีตำรวจภูธรโพรงมะเดื่อจังหวัดนครปฐมประสบความสำเร็จ

2.3 เพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะ แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพบทบาทและการปฏิบัติของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนของสถานีตำรวจภูธรโพรงมะเดื่อจังหวัดนครปฐม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการในการเก็บข้อมูลคือ การสัมภาษณ์เชิงลึก หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือ ระดับบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับชุมชนสัมพันธ์ รวมถึงมีความเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่การเข้าร่วมชุมชนสัมพันธ์

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง, การสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยวิธีการ Face to Face เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบของคำถามในการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ บทบาทหน้าที่, ปัจจัยความสำเร็จและข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญที่คัดเลือกไว้แบบเฉพาะเจาะจง

3.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 นาย, เจ้าหน้าที่ตำรวจสายอื่นๆ นอกจากชุดชุมชนสัมพันธ์ ที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 นาย, หัวหน้าชุมชน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน, ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน และอาสาสมัครตำรวจบ้านที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

3.4 ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย ชุดคำถามที่ใช้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์, ชุดคำถามที่ใช้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจสายอื่นๆ นอกจากชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ และชุดคำถามที่ใช้สัมภาษณ์ประชาชนในชุมชน ประกอบด้วย หัวหน้าชุมชน ประชาชนและ อาสาสมัครตำรวจบ้าน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อกำหนดหัวข้อ กลุ่มหัวข้อสำคัญ (Topic or Category) และการขยายข้อมูลที่ได้อีก

4. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มีบทบาทสำคัญที่ทำให้ชุมชนเห็นถึงความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน โดยมีบทบาทต่างๆ ดังนี้ 1. การพบปะเยี่ยมเยียนประชาชน 2. การให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ 3. การป้องกันอาชญากรรมและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4. การสร้างความพึงพอใจและทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ 5. การไกล่เกลี่ยหรือแก้ไขปัญหาเบื้องต้น 6. การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชน 7. มีโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชน

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้งานตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านงบประมาณและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน 2. ปัจจัยด้านกระบวนการทำงานและความร่วมมือของคนในชุมชน 3. ปัจจัยด้านความสม่ำเสมอในการเข้าพบปะประชาชน 4. ปัจจัยด้านการทำงานด้วยความเข้มแข็งของชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ 5. ปัจจัยด้านการสร้างทัศนคติและการสื่อสารที่ดีกับประชาชน 6. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ผู้วิจัยยังได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพบทบาทและการปฏิบัติของตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ได้แก่ 1. ควรมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน 2. ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายให้แก่

ประชาชน 3. ด้านงบประมาณในการดำเนินการ 4. ความต่อเนื่องในการดำเนินการ 5. การเข้าถึงชุมชนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

5. การอภิปรายผล

สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มีบทบาทสำคัญต่างๆ ดังนี้

5.1.1 บทบาทในการพบปะประชาชน แจ้งข้อมูลข่าวสารให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับทราบทำให้ปัญหาอาชญากรรมลดลงและชาวบ้านอยู่อย่างปลอดภัย การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความสนใจที่จะเข้าประชุมพบปะกับประชาชน จะทำให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริง และร่วมกันกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประจวบ โสคาบัน (2557) วิจัยเรื่องบทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ที่มีต่อการแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรบ้านเป่า อำเภอกะหรังสมุทรบุรี จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความสนใจที่จะเข้าประชุมพบปะกับประชาชน จะทำให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริง

5.1.2 บทบาทด้านการให้ความรู้ ให้คำแนะนำ โดยแนะนำให้ความรู้เรื่องสิ่งที่มีผิดกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ให้มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒน์วิทย์ แสงมุกดา (2560) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคม กรณีศึกษา: กลุ่มผู้ขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ขับแท็กซี่ด้วยกันส่งผลต่อประสิทธิภาพในการป้องกันการเกิดอาชญากรรม

5.1.3 บทบาทในการดูแลความปลอดภัยในชุมชนอย่างสม่ำเสมอมีความสำคัญมาก เพราะเป็นการเกาะติดพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อใจและไว้วางใจเจ้าหน้าที่ตำรวจ และลดความรู้สึกที่เห็นตำรวจเป็นคนแปลกหน้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนานพ นิมสุวรรณ (2555) วิจัยเรื่องแนวทางการปฏิบัติงานสายตรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก พบว่า การสร้างความใกล้ชิดกับประชาชน โดยการเข้าไปพบปะพูดคุยกับประชาชนตามสถานที่ต่างๆ โดยเฉพาะบริเวณที่มีประชากรหนาแน่นหรือมีการรวมตัวกันอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลต่อความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน

5.1.4 บทบาทด้านการทำให้ประชาชนมีความรู้สึกดีและไม่เน้นการจับกุมการระงับเหตุอย่างเดียว การทำงานของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ที่เพิ่มเติมจากการทำงานของตำรวจแบบเดิมคือต้องมุ่งเข้าหาชุมชนและต้องทำงานร่วมกับประชาชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจนเรศ คำเจียนและประทีป ตระกูลสา (2553) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์: กรณีศึกษาพื้นที่สถานีตำรวจภูธรเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร พบว่า ประชาชนก็ยังรู้สึกว่าการได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับตำรวจแล้วทำให้รู้สึกมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเองหรือของชุมชน อีกทั้งประชาชนก็ยังอยากที่จะมีส่วนร่วมที่ได้ช่วยกันป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติดในสังคมอีกด้วย

5.1.5 บทบาทในการไกล่เกลี่ยหรือแก้ไขปัญหามือเบื้องต้น บทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ต้องส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ โดยการนำหลักการยุติธรรมสมานฉันท์และกระบวนการยุติธรรมชุมชน มาใช้แก้ปัญหาภายในชุมชน (สถานีตำรวจนครคอนสติก จังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2559 : ออนไลน์)

5.1.6 บทบาทในด้านการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาต่างๆ ในชุมชน การออกตรวจของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จะเข้าไปตามพื้นที่ต่างๆ เป็นไปตามสภาพพื้นที่และสภาพอาชญากรรม โดยการเพิ่มความถี่การตรวจในบริเวณที่เกิดอาชญากรรมบ่อยครั้ง และหาสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมเพื่อแก้ไขต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒน์วิทย์ แสงมุกดา (2560) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคม กรณีศึกษา: กลุ่มผู้ขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคมเป็นกระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมของตำรวจ โดยร่วมกันแจ้งผ่านสื่อวิทยุจราจรให้ระวังภัยในบริเวณมีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นบ่อยครั้ง

5.1.7 มีโครงการหรือกิจกรรมที่ชัดเจน ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี การจัดการกิจกรรมหรือการดำเนินงานต่างๆ จะคำนึงถึงชุมชนด้วย การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนสามารถเข้ามามีบทบาทในการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกถึงการมีส่วนร่วม และเกิดพันธะในเชิงหุ้นส่วนกับชุมชนที่ตนอยู่อาศัย ส่งผลดีต่อประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุติ คุณชัย (2554) วิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาพร้อมหาแนวทางการแก้ไขโดยเน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการร่วมคิด ตัดสินใจ จัดประชุมผู้นำชุมชน ประชาชน คณะกรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครหมู่บ้าน เพื่อแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วางแผน ลงมติแผนการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

5.2 ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินการของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ประสบความสำเร็จมีดังนี้

5.2.1 ปัจจัยด้านงบประมาณ แผนการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องและนโยบายของกรมการปกครองหรือส่วนท้องถิ่น การกำหนดแผนภารกิจที่ชัดเจน โดยตระหนักถึงการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับตำรวจ และได้รับการจัดสรรงบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน จึงจะทำให้การทำงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณีและอุนิษา เลิศโตมรสกุล (2555) วิจัยเรื่องการนำกลยุทธ์แบบ Community Policing มาประยุกต์ใช้ในการป้องกันอาชญากรรมในเขตเมือง: กรณีศึกษา ชุมชนในเขตลาดพร้าว บางนาและบางพลัด กรุงเทพมหานคร การกำหนดกลยุทธ์แบบตำรวจชุมชนที่ควรนำมาใช้ในชุมชน

5.2.2 ปัจจัยด้านความร่วมมือของคนในชุมชน ปัจจัยความสำเร็จในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนในชุมชน ในการวิเคราะห์ปัญหาและการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชน ซึ่งตำรวจจะได้มีหน้าที่ป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชนเพียงฝ่ายเดียว แต่สมาชิกจากภาคส่วนต่างๆ ในชุมชนจะต้องร่วมกันกับตำรวจในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุติ คุณชัย(2554) วิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดกำแพงเพชรพบว่าจัดเจ้าหน้าที่ชุดตำรวจชุมชนสัมพันธ์เข้าพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนและผู้นำชุมชนอย่างสม่ำเสมอจัดเวทีแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็นกับประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาพร้อมหาแนวทางการแก้ไขโดยเน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการร่วมคิด ตัดสินใจเพื่อจัดระบบงานและขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมสภาพและปัญหาในชุมชน

5.2.3 ปัจจัยด้านการสละเวลาให้กับชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม การที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เข้าไปป้องกันอาชญากรรมและดำเนินงานต่างๆ ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้ประชาชนในชุมชนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ เกิดความพึงพอใจที่จะเข้าร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุพิศาล ภักดีนฤนาถ และคณะ (2556) ว่าการนำหลักการตำรวจชุมชนสัมพันธ์และการป้องกันอาชญากรรมมาใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติ โดยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับชุมชน จะต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การเข้าไปพบปะกับประชาชนในชุมชนคือ เพิ่มความเชื่อมั่นที่จะป้องกันปัญหาอาชญากรรมในอนาคต

5.2.4 ปัจจัยด้านการทำงานด้วยความเข้มแข็งของชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ในการเข้าถึงชุมชน การที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ปฏิบัติงานด้านชุมชนสัมพันธ์ด้วยความเข้มแข็ง และทุ่มเทให้กับการเข้าถึงชุมชน จะส่งผลทำให้เกิดบรรยากาศที่ประชาชนในชุมชนร่วมมือกันป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมต่างๆ อย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประจวบ โสคาบัน (2557) วิจัยเรื่องบทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ที่มีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรบ้านเป่า อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ถ้ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติงานด้านชุมชนสัมพันธ์ที่เข้มแข็งและเพียงพอในการเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านต่างๆ จะประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม

5.2.5 ปัจจัยด้านทัศนคติที่ดีของประชาชนและการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับชุมชน การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านชุมชนสัมพันธ์ประสบความสำเร็จ เพราะการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะช่วยทำให้ประชาชนในชุมชนเกิดความคุ้นเคย และยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดี นำมาซึ่งความร่วมมือกันระหว่างตำรวจและประชาชนในการดำเนินงานต่างๆ เพื่อป้องกันอาชญากรรมในชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒน์วิทย์ แสงมุกดา (2560) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคม กรณีศึกษา: กลุ่มผู้ขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคมเป็นกระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านการสื่อสารทางวิทยุจราจร

5.2.6 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน การปฏิบัติภารกิจต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์จะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนหรือท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจุดเริ่มต้นของการมีส่วนร่วม นั้น ก็ต้องเริ่มจากการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนหรือชุมชน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นมิตรระหว่างตำรวจกับประชาชน จนเกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน

5.3 ข้อเสนอแนะและแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มี ดังนี้

5.3.1 ควรมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน การกำหนดแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภาครัฐและเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุติ คุณชัย (2554) วิจัยเรื่องแนวทางการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การพัฒนาตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดกำแพงเพชร ด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาพร้อมหาแนวทางการแก้ไข โดยเน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการร่วมคิด ตัดสินใจวางแผนดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์

5.3.2 ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดได้รับรู้และเกิดความเข้าใจของโครงการต่างๆ ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุติ คุณชัย (2554) วิจัยเรื่องแนวทางการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดกำแพงเพชรพบว่า การจัดประชุมให้ความรู้แก่ประชาชน อาสาสมัครหมู่บ้าน ในเรื่องการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน มีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์

5.3.3 ด้านงบประมาณควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวัฒน์ ไกรสกุลและจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน(2558) เรื่องหลักการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ดังนี้ ปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ควรได้รับการจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ให้เพียงพอต่อความจำเป็น

5.3.4 ความต่อเนื่องในการดำเนินงานของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะเป็นมาตรการในการลดอาชญากรรมและป้องกันให้กลับมาเกิดขึ้นอีก และยังทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับตำรวจแน่นแฟ้นมากขึ้น จนเกิดเป็นความร่วมมือซึ่งกันและกันอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับสมลักษณ์ ไชยเสริฐ (2549) ที่กล่าวถึงการสร้างความร่วมมือแบบก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง (Onward-doing) ที่องค์กรการมีส่วนร่วมต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรกับประชาชนที่ก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง

5.3.5 ควรมีการเข้าถึงประชาชนให้มากยิ่งขึ้นเพื่อให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งสอดคล้องกับชนณรงค์ วันชา (2560) วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพผู้ยามตำรวจชุมชน (โคบัง) ในการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจภูธรภาค 4 พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ และปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาประสิทธิภาพผู้ยามตำรวจชุมชน (โคบัง) ในการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจภูธรภาค 4 อย่างมีนัยสำคัญ

6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ศึกษาปัจจัยที่ทำให้งานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนประสบความสำเร็จและเพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะ แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพบทบาทและการปฏิบัติของตำรวจ

ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนของสถานีตำรวจภูธร โพรงมะเดื่อจังหวัดนครปฐม โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บข้อมูล ใช้หน่วยในการวิเคราะห์จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายอื่นๆ นอกจากชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ หัวหน้าชุมชน ประชาชนและอาสาสมัครตำรวจบ้าน มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

6.1 บทบาทสำคัญที่ทำให้ชุมชนเห็นถึงความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน โดยมีบทบาทต่างๆ ได้แก่ การพบปะเยี่ยมเยียนประชาชน การให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ การป้องกันอาชญากรรมและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การสร้างความพึงพอใจและทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ การไกล่เกลี่ยหรือแก้ไขปัญหาเบื้องต้น การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชน และมีโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชน

6.2 ปัจจัยที่ทำให้งานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนประสบความสำเร็จ ได้แก่ ปัจจัยด้านงบประมาณและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ปัจจัยด้านกระบวนการทำงานและความร่วมมือของคนในชุมชน ปัจจัยด้านความสม่ำเสมอในการเข้าพบปะประชาชน ปัจจัยด้านการทำงานด้วยความเข้มแข็งของชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ปัจจัยด้านการสร้างทัศนคติและการสื่อสารที่ดีกับประชาชน และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

6.3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพบทบาทและการปฏิบัติของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ควรมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายให้แก่ประชาชน ด้านงบประมาณในการดำเนินการ ความต่อเนื่องในการดำเนินการ การเข้าถึงชุมชนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

6.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.4.1 ควรทำการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนของสถานีตำรวจภูธร โพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม

6.4.2 ควรทำการศึกษาวิเคราะห์ผลเชิงปริมาณเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนของสถานีตำรวจภูธร โพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม

6.4.3 ควรทำการศึกษาถึงแนวทางในการพัฒนาตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ และมีการดำเนินงานที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคตและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน

7. กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดีนั้น ก็ด้วยการให้ความช่วยเหลือแนะนำและการดูแลเอาใจใส่อย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.ศุภกร ปุญญฤทธิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร.เสกสัน เกรือคำ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และอาจารย์ ดร.ศศิภัทรา ศิริวาโท ที่ได้กรุณาที่ให้คำแนะนำข้อคิดเห็นตรวจสอบ และช่วยชี้แนะแนวทางในการพัฒนาวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร โพรงมะเดื่อทุกท่าน ตลอดจนผู้นำชุมชนและประชาชน ในพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธร โพรงมะเดื่อทุกท่าน ที่ยินดีต้อนรับและให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยชิ้นนี้

8. เอกสารอ้างอิง

- จนเรศ คำเขียน และประทีป ตระกูลสา. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์: กรณีศึกษาพื้นที่สถานีตำรวจภูธรเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร* (Unpublished Doctoral dissertation). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี และอุนิษา เลิศโตมรสกุล. (2555). การนำกลยุทธ์แบบ Community Policing มาประยุกต์ใช้ในการป้องกันอาชญากรรมในเขตเมือง: กรณีศึกษา ชุมชนในเขตลาดพร้าว บางนาและบางพลัด กรุงเทพมหานคร. *วารสารสหศาสตร์*, 11(2), 101-126.
- ชนณรงค์ วันชา. (2560). รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพผู้ยามตำรวจชุมชน (โคบัง) ในการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจภูธรภาค 4. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*, 5(1), 211-224.
- ธนาวัชร ดิบุญมี. (ออนไลน์). 2553. ตำรวจหมู่บ้าน การป้องกันอาชญากรรมของชุมชน โดยชุมชนและเพื่อชุมชน. แหล่งที่มา <https://www.gotoknow.org/posts/371136>
- ธนานพ นิ่มสุวรรณ. (2555). แนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานสายตรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*, 2(2), 153-160.
- นิรุติ คุณชัย. (2554). แนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารพิกุล*, 9(2), 111-123.
- ประจวบ โสตาบัน. (2557). *บทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ที่มีต่อการแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรบ้านเป่า อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ*. การประชุมวิชาการและเสนอผลวิจัยระดับชาติและระดับนานาชาติครั้งที่ 2/2557, 810-821.
- พัฒนวิทย์ แสงมุกดา. (2560). การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคม กรณีศึกษา: กลุ่มผู้ขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 11(24), 20-31.
- สถานีตำรวจภูธรดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2559). ตำรวจชุมชนกับงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์. แหล่งที่มา <http://www.donsak.suratthani.police.go.th/Na12.htm>. [15 กันยายน 2559]
- สถานีตำรวจภูธร โพรงมะเดื่อ. (2561). สถิติคดีอาญาย้อนหลังปี พ.ศ.2554 - ปี พ.ศ.2558. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- สุพิศาล ภักดีนฤนาถ และคณะ. (2556). *แนวทางการปฏิบัติงานตามหลักการและทฤษฎีตำรวจสมัยใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: บริษัท กรีนแอปเปิ้ล กราฟิคปรินต์ติ้ง จำกัด.
- สมถักษณา ไชยเสริฐ. (2549). *การพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในคณะกรรมการตรวจสอบติดตามการบริหารงานตำรวจนครบาล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สุวัฒน์ ไกรสกุลและจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม:กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2559). *แผนปฏิบัติการราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559*.
แหล่งที่มา <http://www.strategypolice.com/webdatas/DraftPlan2559.pdf>. [16 กันยายน 2559]